

Durmuş Hocaoğlu

Dersimiz Milliyetçilik: III

Pozitif Milliyetçilik: 2

Yeniçağ, “Analiz”., 09 Mart 2007, Cuma., s.13
“Analiz” Sıra No: 499; 2007-014; Mart-03

YENIÇAĞ

NOT: Bu yazının matbû nüshası, anlam bozukluğuna yol açacak şekilde kısaltılarak yayınlanmıştır. Detaylı açıklama için lûtfen yazının sonuna bakınız D.H.

Milliyetçiliğin hemen her türlüünü lânetlerken kısa zamanda ve nasıl olduysa, birden bire denecek kadar keskin bir dönüş(üm)le “**pozitif**” bir milliyetçiliğin de olabileceğini, hattâ olması gerektiğini ileri sürenleri tebrîk etmek istediğimi belirtmiş, ama “kısmen” diye de bir şerh düşmüştüm. Evet: Tebrîk etmek gerek; ancak kısmen ve ihtiyatla. İhtiyatla; çünkü bir hidâyetir ne de olsa, ancak, tabiatıyla, konjonktürel, yâni Abdullah bin Ubeyy bin Selül’ünki gibi bir hidâyet olup-olmadığından emîn olmaklığımız lâzım gelmektedir. Ve kısmen; çünkü, Sayın Profesör Türköne başta olmak üzere, “*Bu memlekette ‘ben milliyetçi değilim’ demek büyük bir cesaret meselesi haline gelmiş durumda*” diye başladığı köşe yazısını pozitif milliyetçiliği keşfetmek ve yüceltmekle bitiren Sayın Berkan’ı Türk düşünce dünyasına yeni bir kavram kazandırmış olduğundan dolayı harâretle tebrîk edenlerin ıskaladıkları taraf, böyle bir kavramın yeni bir îcat olmayıp bilinen ve tedâvülde olan bir kavram olduğudur. İşbu “kısmen” faslını aynı zamanda bizdeki entellektüel ve akademisyen seviyeleri hakkında örnek teşkil edecek bir nişâne, ibretâmiz bir gösterge olması bakımından ayrıca kayda değer bulmaktayım; çok yazık!

Şimdi dersimizde asıl olarak bu konu üzerine eğilelim.

★ ★ ★

İmdi: Milliyetçiliğin olgusal (fenomeal) bir gerçeklik olduğu husûsunda aleyhtarlarının da, alelekser, bir îtirâzı vâki’ değildir; burada, en azından bu kadarıyla, bir problem yok diyebiliriz. Problem, milliyetçiliğin nitelik (vasıf) kısmında, basitçe ifâde edecek olursak, “iyi birşey mi kötü bir şey mi” olduğu suâlîne verilen cevaplarda başgöstermektedir. Aralarında İslâmcıların da bulunduğu birkısım yazar ve düşünürler indinde milliyetçiliğin hiçbir sûrette iyi-müsbet tarafı yoktur ve olamaz da ve ilk problem de burada, bu noktada başlamaktadır; zîra, milliyetçiliği kategorik olarak tel’în

ve reddeden böyle bir hüküm, ateşin, karşı cinslerden Âdem evlâtlarının kurbiyetinin, iktisâdî faaliyetlerin, veya dinin veya vatanseverliğin de aynı şekilde kategorik olarak reddedilmesi ile paralel ve/ya eşdeğerdir, çünkü bunların da iyi ve kötülere veya iyi veya kötü istikamette kullanılanları olduğu gibi, iyisinin iyisi, en iyisi, kötüsü ve kötüsünün kötüsü ve dahi en iyilerinin bile suistimâl edilenleri vardır. Vardır ama bütün bu kötülükler bu saydıklarımızı radikal olarak reddetmeyi gerektirmeyeceği gibi, esâsen mümkün de değildir.

Ancak bâzıları için bu gibi mülâhazaların bir ehemmiyeti yoktur: Milliyetçiliğin iyisi veya kötüsü, müsbeti veya menfisi diye bir şey olamaz; hepsi kötüdür, hepsi menfidir; işte o kadar: Marksist gelenekten geldiği halde Marksist literatürdeki meşrû, yâni iyi, yâni pozitif milliyetçilik anlamlarında kullanılan “Ezilen Ulus Milliyetçiliği”ni dahi reddeden Murat Belge gibi [“Milliyetçilik ve Demokrasi; Yugoslavya Üzerine Gözlemler”., *Birikim.*, No: 27., Temmuz 1991., s.13-14]:

“Ezen ulus milliyetçiliği/ezilen ulus milliyetçiliği”, bizlerin de sık sık işitmeye alıştığımız bir söz. Birincinin, ikinciyi kışkırttığı doğrudur. Ne var ki, genellikle, ikinciyeye olumlu bir değer yüklenir. Bu, çok da geçerli değildir ve milliyetçiliğin ezini, ezileni arasında bir fark yoktur. Ezilme olgusunu ortadan kaldırma mücadelesi gerekli ve olumludur; ama bunun milliyetçiliğe dönüşmesi, egemen milliyetçiliği taklit etmesi, her türlü olumluluğu ortadan kaldırır. “Ezilen”in de zaman içinde kendine bir “ezilen” bulup ona eziyet etmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur. Tersine, tarih boyunca hep olagelmiştir bunlar.

Mantık doğru gibi görünüyor: “Ezilen”in de zaman içinde kendine bir “ezilen” bulup ona eziyet etmeyeceğinin hiçbir garantisi yoktur. Tersine, tarih boyunca hep olagelmiştir bunlar.” Doğrudur; ama bu doğruluk, ancak, içinde haram olabileceği korkusuyla bütün ticârî ve giderek bilumum dünyevî faaliyetlerden elini-eteğini çekerek dünyayı kategorik olarak reddetmeyi ve hâlisüddem “târik-i dünya” olmayı öğütleyen keşişlik felsefesi kadar doğrudur.

Mes’ele bu kadar basit değil.
... devam edeceğiz.

★★★★

Açıklama: Matbû nüshada, orijinal metindeki üçüncü paragrafta yer alan “...ve dahi en iyilerinin bile suistimâl edilenleri vardır” ibâresinden hemen sonra gelen şu cümleler basılmamıştır:

Vardır ama bütün bu kötülükler bu saydıklarımızı radikal olarak reddetmeyi gerektirmeyeceği gibi, esâsen mümkün de değildir.

Ancak bâzıları için bu gibi mülâhazaların bir ehemmiyeti yoktur: Milliyetçiliğin iyisi veya kötüsü, müsbeti veya menfisi diye bir şey olamaz; hepsi kötüdür, hepsi menfidir; işte o kadar:

